

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๗/๒๓๕๙๒

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม ๑๐๕๐๐

๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๔
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๕ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕
๓. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ... พร้อมตารางเปรียบเทียบ
๕. ร่างประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการพิจารณาศักยภาพ ความพร้อม และความเหมาะสมในการจัดพื้นที่ใช้สอยสำหรับใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.
๖. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอนี้เข้าข่ายเรื่องที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการได้ตาม พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๕)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

เรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. เข้าข่ายเรื่องที่จะให้เสนอคณะกรรมการเพื่อความในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๕) ร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับนโยบายสำคัญที่ คณะกรรมการกำหนด

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สำคัญและข้อเท็จจริง

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ซึ่งมีผลใช้บังคับมาแล้วเป็นระยะเวลากว่า ๑๗ ปี ได้กำหนด "ลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน" สำหรับใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในแต่ละประเภทไว้เป็นจำนวนมาก กล่าวคือ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภท "วิทยาลัย" และ "สถาบัน" ต้องมีเนื้อที่ที่ดินไม่น้อยกว่า ๑๐ ไร่ และ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภท "มหาวิทยาลัย" ต้องมีเนื้อที่ที่ดินไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่ โดยไม่มีการกำหนด

รายละเอียดลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่ในเนื้อที่ที่ดินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในจำนวนดังกล่าว ทั้งในมิติของประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อันเป็นการให้ความสำคัญกับจำนวนเนื้อที่ที่ดินในเชิงปริมาณมากกว่าการกำหนดพื้นที่ใช้สอยเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงคุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับพัฒนาการการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญของการจัดการเรียนการสอนและการให้บริการทางศึกษา ทำให้การใช้ทรัพยากรในมิติเชิงพื้นที่ของสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นลดลง จนขนาดเนื้อที่ที่ดินที่ใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาอาจมิได้เป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาและการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเช่นอดีตที่ผ่านมา อีกทั้งการกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดินในเชิงปริมาณดังกล่าว ยังอาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อความยืดหยุ่นและความคล่องตัวในการบริหารจัดการและการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในมิติต่าง ๆ ตามบริบทเฉพาะของสถาบันแต่ละแห่ง

ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดินฯ ชำงต้น ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นไปอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการบริหารจัดการ สามารถดำเนินงานตามพันธกิจอุดมศึกษาได้อย่างครบถ้วนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พันธกิจ และจุดเน้นตามบริบทเฉพาะของสถาบันแต่ละแห่ง ตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาและการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปัจจุบัน ตลอดจนทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) จึงได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปลัดกระทรวง ในฐานะฝ่ายเลขานุการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยให้กำหนดหลักการในการกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสียใหม่ จากการกำหนดจำนวนเนื้อที่ที่ดินขั้นต่ำที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในแต่ละประเภทพึงมี เป็นการกำหนด “พื้นที่ใช้สอย” ตามลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่บนที่ดินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องดำเนินการแทน อันจะมีผลทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินในฐานะทรัพยากรหนึ่งของสถาบันได้อย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เอื้อประโยชน์ต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในทุกมิติได้อย่างแท้จริงต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ผ่านระบบสารสนเทศของสำนักงานปลัดกระทรวง (URL : <https://www.ops.go.th/all-announcement/public-hearing>) ระหว่างวันที่ ๓-๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น ๒๙ วัน โดยมีผู้สนใจเข้าชม ร่าง กฎกระทรวงฯ ฉบับดังกล่าว จำนวน ๑๙๓ ครั้ง และผู้แสดงความคิดเห็น จำนวนทั้งสิ้น ๑๓ ราย ครอบคลุมกลุ่มผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และศิษย์เก่าของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ซึ่งผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดไม่มีข้อคัดค้านต่อหลักการของร่างกฎกระทรวงฯ ในภาพรวม โดยมีเพียงการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในบางประเด็น ซึ่งไม่ขัดแย้งหรือกระทบต่อสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔.สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

๔.๑ ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่ตั้ง
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการ
จัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. โดย
มีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงและเพิ่มเติมนิยาม และการกำหนด “ลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่ตั้ง
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน” ดังต่อไปนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๑.๑ หลักการในการจัดพื้นที่ใช้สอยบนที่ดินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดพื้นที่ใช้สอยในอาณาบริเวณที่ดินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามหลักการ
ดังต่อไปนี้

(๑) สามารถสื่อสารคุณค่าสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและความสามารถในการ
การรองรับการดำเนินงานครอบคลุมพันธกิจอุดมศึกษาและสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างครบถ้วนและมีคุณภาพมาตรฐานเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

(๒) สามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนผ่าน
การออกแบบผังบริเวณ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้อย่างเด่นชัด

(๓) สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนและสังคม
โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายในสถาบันและชุมชนในพื้นที่ เอื้อต่อการเป็นระบบนิเวศการเรียนรู้
ของชุมชน

(๔) สามารถรองรับต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาและการดำเนินงานตามพันธ
กิจที่สอดคล้องกับแนวทางการใช้ชีวิตวิถีใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีภูมิคุ้มกัน
สามารถเผชิญต่อสภาวะวิกฤตและพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๔.๑.๒ หลักเกณฑ์การจัดพื้นที่ใช้สอยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์
ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดพื้นที่ใช้สอยตาม “หลักการในการจัดพื้นที่ใช้สอย” ในข้อ ๔.๑.๑ ข้างต้น
โดยจำแนกประเภทพื้นที่ใช้สอยตามลักษณะการใช้ประโยชน์ในการรองรับการดำเนินงานตามพันธกิจของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างครบถ้วน ทั้งการจัดการศึกษา การวิจัย และสร้างนวัตกรรม การบริการวิชาการ
แก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ตลอดจนครอบคลุมการทำงาน การทำกิจกรรม และการใช้
ชีวิตภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังต่อไปนี้

(๑) พื้นที่ใช้สอยสำหรับการจัดการศึกษา

(๒) พื้นที่ใช้สอยสำหรับการวิจัยและสร้างนวัตกรรม

(๓) พื้นที่ใช้สอยสำหรับการบริการวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปะ

และวัฒนธรรม

(๔) พื้นที่ใช้สอยสำหรับเป็นที่ตั้งของส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๕) พื้นที่ใช้สอยสำหรับการสร้างสังคมและการใช้ชีวิตภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๖) พื้นที่สีเขียวตามแนวทางการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและ

หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๗) พื้นที่ใช้สอยอื่นเพื่อดำเนินพันธกิจตามจุดเน้น ความเชี่ยวชาญ และ

การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องกำหนด “ผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยสำหรับพื้นที่ใช้สอยในทุกประเภท” โดยเนื้อหาของพื้นที่ใช้สอยในแต่ละประเภทดังกล่าว ต้องมีส่วนที่ เหมาะสมและเพียงพอสามารถรองรับต่อการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการใช้งานของ นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้ใช้งานในกลุ่มอื่น ๆ ตามแผนการรับนักศึกษาและบุคลากรของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๔.๑.๓ เงื่อนไขการปรับปรุงผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอย

หากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการศึกษา แผนการดำเนินงานตามพันธกิจ หรือด้วยเหตุผลประการใด ซึ่งมีผลทำให้ต้องมีการปรับปรุงการใช้ประโยชน์ พื้นที่ใช้สอยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปรับปรุงผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอย เสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้ง ให้มีการติดตามประเมินผลที่เชื่อมโยงกับการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วย สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ทั้งนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้จัดทำตาราง เปรียบเทียบ กฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๙ และร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. มาด้วยแล้ว

๔.๒ ร่าง ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการพิจารณาศักยภาพ ความพร้อม และความเหมาะสมในการจัดพื้นที่ใช้สอยสำหรับใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.

เพื่อให้การดำเนินการตามหลักการและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฯ ข้างต้น มีรายละเอียดแนวทางการพิจารณาศักยภาพ ความพร้อม และความเหมาะสมในการจัดพื้นที่ใช้สอย ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้ดำเนินการจัดทำร่างประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการพิจารณาศักยภาพ ความพร้อม และความเหมาะสมในการจัด พื้นที่ใช้สอยสำหรับใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) สำหรับใช้เป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาร่างกฎกระทรวงฯ ควบคู่กันด้วย โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ กำหนดรายละเอียดการพิจารณาศักยภาพ ความพร้อม และความเหมาะสม ในการจัดพื้นที่ใช้สอยในแต่ละประเภท ตามหลักเกณฑ์ที่ร่างกฎกระทรวงฯ กำหนด

๔.๒.๒ กำหนดเงื่อนไขการออกแบบผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอย สถาปัตยกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ของพื้นที่ใช้สอยทั้งภายในและ ภายนอกอาคารของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

๔.๒.๓ เปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถนำเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่ ใช้สอยที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการจัดสรรและบริหารจัดการ พื้นที่ใช้สอย นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ได้

๔.๒.๔ กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือขออนุญาตเปลี่ยนแปลงประเภท สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องจัดส่ง “รายงานแนวคิดในการออกแบบพื้นที่ใช้สอยของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน” เพิ่มเติม ในการเสนอขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือขออนุญาตเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควบคู่กับรายการเอกสารหลักฐานที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือกฎหมายว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยน ประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ รายงานแนวคิดในการออกแบบพื้นที่ใช้สอยฯ ดังกล่าว จะกำหนดให้ ผู้ยื่นคำขอต้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดข้อมูลโดยแสดงให้เห็นถึงแนวทางและหลักเกณฑ์ที่ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขอจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงจะนำมาใช้ในการออกแบบพื้นที่ใช้สอยของตนเอง ที่ครอบคลุม (๑) กระบวนการขั้นตอนในการจัดพื้นที่ใช้สอย (๒) แนวทางการจัดทำผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอย (๓) หลักเกณฑ์ในการจัดพื้นที่ใช้สอยทั้ง ๗ ประเภท ตามบริบทเฉพาะของสถาบัน (๔) แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมตามแนวคิดอารยสถาปัตย์ (Universal Design) และ (๕) แนวทางหรือวิธีการ ในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานพื้นที่ใช้สอยของสถาบัน ซึ่งรายละเอียดข้อมูลตามที่ปรากฏในรายงาน แนวคิดในการออกแบบพื้นที่ใช้สอยฯ นี้ จะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาประการสำคัญในการประเมิน ศักยภาพ ความพร้อม และความเหมาะสมในการจัดพื้นที่ใช้สอยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้สอดคล้องและ ยึดหยุ่นแปรผันไปตามวัตถุประสงค์ จุดเน้น และแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อันเป็นอัตลักษณ์ของสถาบัน แต่ละแห่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดต่าง ๆ ตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดต่อไป

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎกระทรวงฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) โดยจากผลการศึกษาร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์และผลกระทบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๕.๑ ประโยชน์แก่ประเทศ สังคม และประชาชน

หากร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่ จะใช้ เป็นที่ จัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. มีผลใช้บังคับแล้ว จะมีผลเป็นการส่งเสริมให้การจัดและออกแบบพื้นที่ ใช้สอยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สามารถรองรับต่อการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในด้านต่าง ๆ ภายใต้อัตลักษณ์และบริบทเฉพาะของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังจะเป็นการสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการบริหาร จัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าตามหลักความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้ง ต่อตัวสถาบัน และผู้รับบริการในกลุ่มต่าง ๆ ของสถาบัน ซึ่งย่อมมีผลเชื่อมโยงให้สถาบันสามารถนำที่ดินที่มีอยู่ไปใช้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งใน ด้าน (๑) การผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของประเทศผ่านการจัดการศึกษา (๒) การต่อยอดและ พัฒนาองค์ความรู้เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงสาธารณะและเชิงพาณิชย์ผ่านการวิจัยและการสร้าง นวัตกรรม (๓) การส่งมอบการพัฒนาให้แก่สังคมในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศในวงกว้างผ่านการ ให้บริการวิชาการแก่สังคม และ (๔) การอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญา ทั้งในระดับท้องถิ่นและ ระดับชาติผ่านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และหน้าที่ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามที่พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดมากยิ่งขึ้นต่อไป

๕.๒ ผลกระทบ

๕.๒.๑ **ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ** ร่างกฎกระทรวงฯ เป็นการลดข้อจำกัดและอุปสรรค ในประเด็นเรื่องกำหนด “จำนวนเนื้อที่ที่ดินที่มากเกินไป” ในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เอกชน โดยเฉพาะในกรณีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภท “มหาวิทยาลัย” ด้วยเหตุนี้ หาก ร่าง กฎ กระทรวงฯ ดังกล่าว มีผลใช้บังคับแล้ว จึงอาจมีส่วนเป็นการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนที่มี ศักยภาพเข้ามามีส่วนร่วมลงทุนในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนให้เกิด การพัฒนาภาคการอุดมศึกษาในภาพรวมของประเทศต่อไป

๕.๒.๒ ผลกระทบต่อสังคม หลักการในการจัดพื้นที่ใช้สอยบนที่ดินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประการหนึ่ง ตามที่กำหนดไว้ใน ร่างกฎกระทรวงฯ วางหลักให้ “พื้นที่ใช้สอยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรถูกออกแบบให้เอื้อต่อการเป็นระบบนิเวศการเรียนรู้ของชุมชนโดยรอบ มีการแบ่งปันทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันและชุมชน อีกทั้งควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของสถาบันได้ในโอกาสต่าง ๆ อันจะเป็นส่วนส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการพัฒนาสร้างความเปลี่ยนแปลงสู่สังคมในวงกว้าง” อีกทั้งได้มีการกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องจัดให้มี “พื้นที่ใช้สอยสำหรับการบริการวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม” อันเป็นหนึ่งในพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาด้วย ดังนั้น หาก ร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว มีผลใช้บังคับแล้ว ย่อมส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถใช้พื้นที่และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถาบัน ในการส่งมอบคุณค่าการพัฒนาให้แก่สังคม ตลอดจนการอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน และเผยแพร่ภูมิปัญญาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ผ่านการดำเนินงานตามแผนการบริการวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์ในมิติต่าง ๆ แก่ชุมชนทั้งในระดับพื้นที่และสังคมในวงกว้างอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๕.๒.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ ร่างกฎกระทรวงฯ ได้วางหลักเกณฑ์ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องจำแนกพื้นที่ใช้สอยของสถาบันออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะการใช้ประโยชน์ ซึ่งหนึ่งในประเภทพื้นที่ใช้สอยดังกล่าว ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดให้มี “พื้นที่สีเขียวตามแนวทางการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องมีพื้นที่สีเขียวในสัดส่วนที่เหมาะสมตามแนวทางการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมกำหนด อีกทั้งมีการบริหารจัดการพื้นที่ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสร้างผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อมในมิติต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด อันเป็นหัวใจสำคัญของหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ หาก ร่าง กฎกระทรวงฯ ดังกล่าว มีผลใช้บังคับ ย่อมส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดี มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาและการดำเนินงานตามพันธกิจ ตลอดจนเอื้ออำนวยต่อการใช้ชีวิตและทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรั้วสถาบัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์และทักษะนอกห้องเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวสถาบันและชุมชนในพื้นที่โดยรอบ อีกทั้งยังทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นแบบอย่างให้แก่สังคมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมคุณค่าทางด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายใต้หลักการการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา และการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศุภมาส อิศรภักดี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษาฯ
โทรศัพท์ ๐ ๒๐๓๙ ๕๕๕๒-๔ (ข้าฯหงส์)
โทรสาร ๐ ๒๐๓๙ ๕๖๕๐